

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

BARDZO
MŁODA KULTURA
woj. lubuskie

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Bardzo Młoda Kultura 2023–2025

Bardzo Młoda Kultura 2023-2025 – woj. lubuskie

Ewaluacja lokalna

Fundacja Łagowski Dom Artysty, 2024

Badania w ramach programu NCK Bardzo Młoda Kultura 2023-2025

Zielona Góra 2024

SPIS TREŚCI

Założenia ewaluacji lokalnych projektów	2
Sesja plakatuwa „Podróże z kulturą.....	3
Ankieta-wydzieranka.....	4
Skrócony opis podsumowujący ewaluację projektu.....	9

Założenia ewaluacji lokalnych projektów

Ewaluację przeprowadzano w ramach lokalnych partnerstw, nawiązanych na rzecz lokalnych projektów edukacyjno-animacyjnych z udziałem młodzieży. Projekt *Wrażenia i marzenia* powstał w partnerstwie obejmującym realizującego projekt partnera operatora programu w województwie lubuskim - Regionalnego Centrum Animacji Kultury w Zielonej Górze (RCAK), którym jest Fundacja Łagowski Dom Artysty oraz partnera lokalnego współpracującego z realizatorem projektu – Miejski Dom Kultury w Rzepinie. Celami ewaluacji lokalnej było:

- Określenie sposobu, w jaki realizowany w społeczności lokalnej projekt odpowiadał na potrzeby młodzieży w kontekście jej wolnego czasu oraz podmiotowego uczestnictwa w kulturze.
- Określeniu sposobu, w jaki młodzież była zaangażowana w diagnozę lokalną, realizację oraz ewaluację projektów.

Ewaluację przeprowadzili realizatorzy partnerstw lokalnych przy wsparciu zespołu badawczego z Uniwersytetu Zielonogórskiego – partnera RCAK. Zespół badawczy przygotował niezbędne materiały i narzędzia do realizacji ewaluacji przez partnera regionalnego. Przeprowadził także dwa szkolenie oraz monitorował postępy w realizacji ewaluacji oraz służył pomocą w formie bieżących konsultacji telefonicznych i e-mailowych.

Do ewaluacji projektów lokalnych wykorzystano metodę panelu z elementami warsztatu. W ramach tej metody zastosowano dwie techniki: sesje plakatową „Podróże z kulturą” oraz ankiety-wydzieranki. Efektami przeprowadzonej ewaluacji powinny być: dokumentacja fotograficzna sesji plakatowej „Podróże z kulturą”, wypełnione ankiety-wydzieranki oraz skrócony opis podsumowujący ewaluację projektów lokalnych przygotowany przez partnerów lokalnych. Realizator projektu dostarczył zespołowi badawczemu tylko wypełnione ankiety-wydzieranki. Pozostałe materiały nie zostały przygotowane zgodnie z przygotowanymi wymogami, dlatego nie zostały przyjęte przez zespół badawczy.

W badaniach ewaluacyjnych wzięła udział młodzież, która uczestniczyła w projekcie *Wrażenia i marzenia*.

Sesja plakatowa „Podróże z kulturą”

W trakcie sesji plakatowej „Podróże z kulturą” młodzież, która uczestniczyła w projekcie Wrażenia i marzenia odpowiadała na pięć otwartych pytań, które stanowiły punkt wyjścia do dyskusji. Przedstawiciele partnera lokalnego nie przekazali w wyznaczonym czasie zespołowi badawczemu fotograficznych materiałów dokumentujących spotkanie.

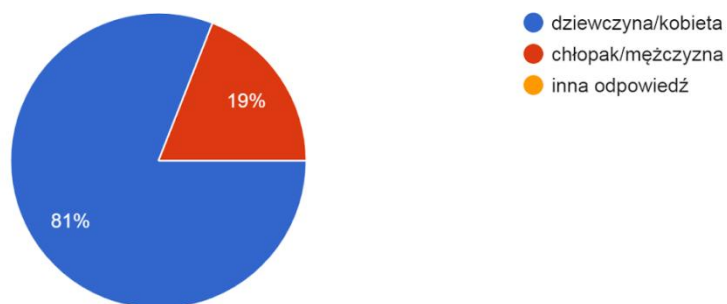
Ankieta-wydzieranka

Ankieta-wydzierankę wypełniło dwudziestu jeden uczestników projektu *Wrażenia i marzenia*. Zdecydowana większość osób, które uczestniczyły w ewaluacji to dziewczyny/kobiety. Czterech młodych ludzi to chłopaki/mężczyźni.

Wykres 1. Płeć młodzieży

Płeć

21 odpowiedzi

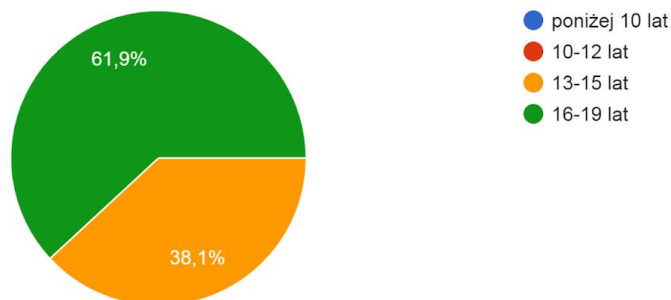
Źródło: opracowanie własne

Większość uczestników projektu *Wrażenia i marzenia* była w wieku 16-19 lat. Osiem młodych osób było w wieku 13-15 lat.

Wykres 2. Wiek młodzieży

Wiek

21 odpowiedzi

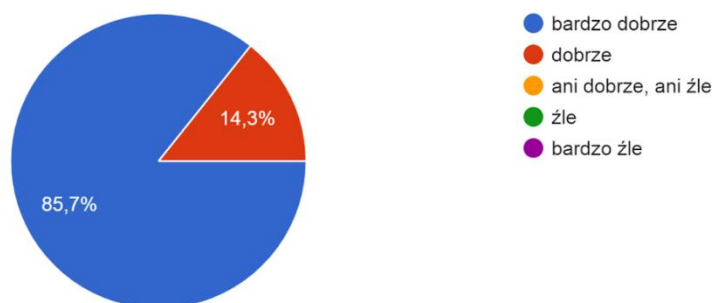
Źródło: opracowanie własne

W pierwszej kolejności młodzież została zapytana o ogólną ocenę projektu *Wrażenia i marzenia*. Dziewiętnaście osób oceniło projekt bardzo dobrze, dwie dobrze.

Wykres 3. Ogólna ocena projektu

Jak ogólnie oceniasz projekt?

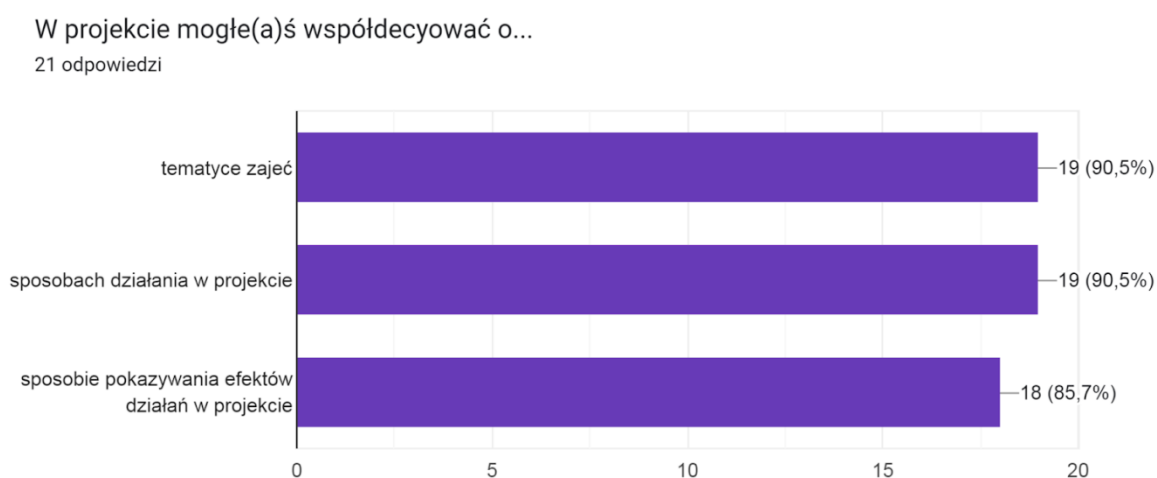
21 odpowiedzi

Źródło: opracowanie własne

Kolejne pytanie dotyczyło możliwości współdecydowania młodzieży w projekcie *Wrażenia i marzenia*. Dziewiętnastu z dwudziestu jeden badanych młodych osób wskazało, że w projekcie mogło współdecydować o tematyce zajęć i sposobach działania w projekcie. Z kolei osiemnaście osób stwierdziło, że mogło współdecydować o sposobach pokazywania efektów działań w projekcie.

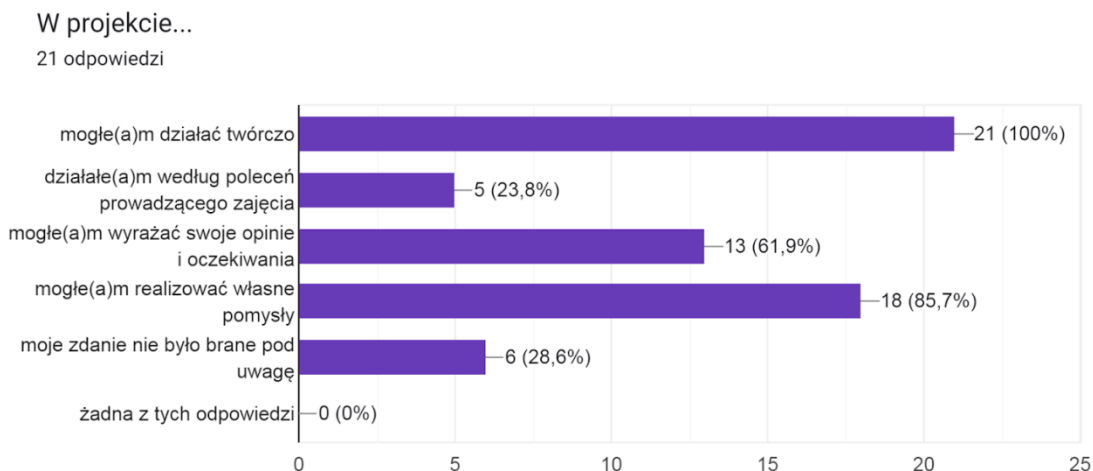
Wykres 4. Możliwość współdecydowania w projekcie

Źródło: opracowanie własne

Młodzież została także zapytana o wymiary jej podmiotowego uczestnictwa w projekcie *Wrażenia i marzenia*. Wszystkie osoby, które uczestniczyły w ankiecie-wydzierance stwierdziły, że w projekcie mogły działać twórczo. Osiemnastu badanych wskazało, że mogło realizować własne pomysły a trzynastu, że mogli wyrażać swoje opinie i oczekiwania. Z kolei sześć młodych osób odpowiedziało, że w projekcie ich zdanie nie było brane pod uwagę, a pięć, że działali według poleceń prowadzącego zajęcia.

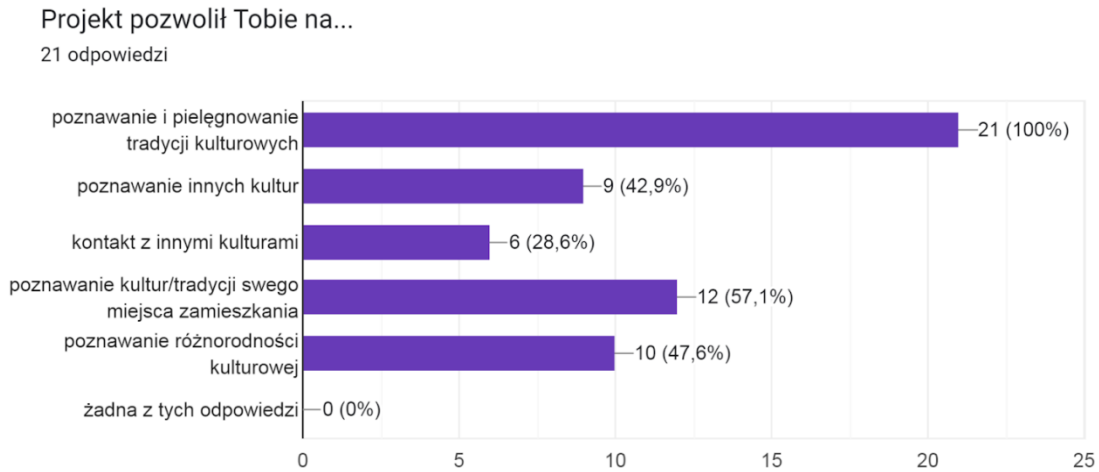
Wykres 5. Wymiary podmiotowego uczestnictwa młodzieży w projekcie

Źródło: opracowanie własne

Istotne dla ewaluacji projektu było także to, jakie rodzaje działań podejmowano w ramach projektów, szczególnie jeżeli chodzi o poznawanie tradycji i dziedzictwa kulturowego zarówno kultury własnej, jak i innych kultur. Wszyscy uczestnicy ewaluacji projektu *Wrażenia i marzenia* wskazali, że dzięki uczestnictwu w nim mieli możliwość poznania i pielęgnowania tradycji kulturowych. Następnie badani odpowiadali, że projekt pozwolił im na poznanie kultur/tradycji swojego miejsca zamieszkania (12 osób), poznanie różnorodności kulturowej (10 osób), poznanie innych kultur (9 osób) oraz na kontakt z innymi kulturami (6 osób).

Wykres 6. Rodzaje działań podejmowanych w projekcie

Źródło: opracowanie własne

Skrócony opis podsumowujący ewaluację projektu

Skrócony opis podsumowujący ewaluację projektu *Wrażenia i marzenia* przygotował przedstawiciel realizatora projektu.

Panel, który ma służyć dla zrozumienia dyskusji grupowej i polegający na wykorzystaniu dostępnych materiałów (np. fotografie, filmy, ilustracje) oraz narzędzia i techniki (np. mapy myśli, plakaty), które pomogłyby aktywizować uczestników i ukierunkować ich na ważne kwestie nie był prowadzony poprzez jedną osobę: powstawało pytanie w czasie realizacji projektu i przyjmowało się jego rozwiązanie w tym samym czasie i na miejscu. Instruktor lub organizator zadawał pytania i proponował odpowiedzi, uczestnicy podejmowali decyzję. Pytania były typowe: czas i miejsce spotkania lub wyjazdu, informacja o miejscu spotkania i ustalenie osoby z grupy uczestników, która była odpowiedzialny za organizację spotkania: pomoc i mobilizacja wszystkich uczestników do działań w trakcie zajęć.

Moderator prowadzący takie spotkania musiałby być dobrze przygotowany do prowadzenie Panelu lub być liderem w grupie uczestników projektu. Plan wykonania zaplanowanych zadań w projekcie realizowanym w Łagowie polegał na aktywizacji uczestników przy realizacji tj. uczestnictwu w realizacji zadania, nabyciu nawyku współpracy z kolegami po projekcie, porozumienia, dyscypliny zadaniowej i czasowej. Różnorodność wiekowa grupy dawała niewiele pola do popisu Liderowi. Jak widzimy w praktyce: w każdej podgrupie uczestniczących w projekcie był lider. Żeby poznać perspektywę młodzieży dotyczącą tego, co działało się trzeba byłoby podzielić ich na podgrupy zainteresowań. Z tego punktu organizatorzy zaobserwowali, że najważniejsze dla wszystkich było uczestnictwo w zorganizowanym programie i możliwość znalezienia/wybrania dla siebie swojej „wyspy”, swojej mocnej strony. Aktywniej w projekcie uczestniczyły osoby, które mogły wykorzystać podczas projektu swoje mocne strony. Swoje mocne strony uczestnicy odkrywali w różnym czasie i przy różnych zajęciach. Nie wszystkim to się udało, ale przy wspólnym uczestnictwie w zadaniu prawie każdy doświadczył pomocnej współpracy z kolegą z projektu. Dotyczy też to możliwości zadawania pytań i proszenia o pomoc. W panelu uczestniczyła młodzież, która brała udział w projekcie. Nie każdy uczestnik rozumiał jak wziąć udział w tym działaniu i kiedy. Pracowali intuitywnie i niepewnie.

„Podróże z kulturą”: Łagów ma tradycję i dobrą pamięć, ale pracujemy nad tym żeby wspomnienia nie odeszły w przeszłość. Charakter naszych działań w

projekcie polegał na wykonaniu ciekawego autorskiego pomysłu w każdej technice, jaka była możliwa.

Muszę przyznać się, że nie dostosowaliśmy wszystkich materiałów w terminach ustalonych przez Zespół Badawczy, dlatego dziękujemy za cierpliwość. Uczestniczymy po raz pierwszy w takich badaniach, choć realizujemy różne projekty już od 2000 roku.

Zrealizowany projekt lokalny „Marzenie i Wrażenia” polegał na tym, że zaproponowano młodzieży ciekawy program artystyczno-zapoznawczy, dostosowany do różnych grup wiekowych. W tym pod uwagę wzięto tradycje i ciekawe fakty związane z przebywaniem twórców w Łagowie i na Ziemi Lubuskiej. Na co dzień mamy potrzebę informowania i promowania tego typu faktów i zakładaliśmy że udział w Programie NCK właśnie posłuży tej sprawie.

Diagnoza sprawdziła się: uczestnicy w różnym wieku poznawali swoje miasteczko i region, aktywnie pracowali nad swoimi zadaniami, co przyniosło w efekcie każdemu z nich pewność siebie, możliwość wyrażania swoich twórczych pomysłów oraz możliwość aktywnego działania społecznego.

Podsumowanie ewaluacji jest trudnym zadaniem: grupa dzieliła się na aktywnych mniej lub więcej. Młodszy uczestnicy 10-12 lat trzymali się grupką i „podglądali”, to co robi sąsiad obok, dopytywali się o to, co można zrobić. Starsza młodzież 14-16 lat przyjmowała inną podstawę: brali pod uwagę jakość wykonanej pracy, sposób realizacji i porównywali wykonanie pracy z kolegami z projektu. W projekcie ważne było zapoznanie z technikami i historią oraz twórczością mistrzów, z którymi młodzież spotkała się przy realizacji projektu.

Wśród długotrwałych efektów zrealizowanych działań można wskazać zainteresowanie światem sztuki, który znajduje się blisko młodzieży, na co dzień, pokazanie potęgi wyjścia do muzeum, do pracowni oraz zwrócenie uwagi na ciekawe elementy obok siebie i na przyjaciół.